

Współpraca nauki i praktyki na rzecz poprawy sytuacji na rynku nasion rzepaku

Analizując sytuację rynkową rzepaku w Polsce można zauważyć następującą od kilku lat stagnację przyrostu plonów.

Jedną z przyczyn takiego stanu może być stosowanie przez rolników odmian rzepaku ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA) o niezbadanej adaptacji do warunków Polski, w szczególności zimotrwałości, oraz nieznannej jakości dla przemysłu olejarskiego.

Ponadto, w dalszym ciągu niezadawalająca jest również ilość stosowanych w zasiewach rzepaku odmian mieszańcowych charakteryzujących się plonem od kilku do kilkunastu procent wyższym niż średnio wysoko plonujące odmiany populacyjne.

Kluczowe znaczenie może mieć także niewykorzystanie potencjału hodowlanego rzepaku przez rolników. Plony osiągnęte w produkcji są od 10 lat średnio o 40% niższe od wyników otrzymywanych w badaniach COBORU.

Dostrzegając powyższe zagrożenia PSPO zdecydowało się zaangażować w rynek nasion i odmian.

Celem działań Stowarzyszenia jest zminimalizowanie ryzyka pogorszenia się jakości surowca oraz możliwie wpłynięcie na bezpieczeństwo produkcji i dostaw surowca

dla przemysłu – powiedział Roman Rybacki, prezes zarządu PSPO.

Pierwszym etapem działań PSPO było zawarcie w połowie kwietnia br. trójstronnego porozumienia mającego na celu zapewnienie rolnikom dostępu do najnowszej wiedzy z zakresu nasiennictwa i plonowania odmian rzepaku.

Dostrzegając możliwość wzrostu krajowej produkcji rzepaku poprzez wykorzystanie potencjału drzemającego w plonowaniu najlepszych odmian PSPO i KZPR zobowiązały się, że poprzez swoje strony internetowe, biuletyny oraz inne działania będą promować najlepiej plonujące odmiany z badań COBORU.

Dyskusja podczas spotkania w COBORU z prof. Edwardem S. Gackiem i jego zespołem oraz otwarcie na współpracę, były pierwszym krokiem w kierunku zmiany złych tendencji występujących na rynku materiału siewnego rzepaku – dodał Roman Rybacki.

Kolejnym etapem działań PSPO będzie ścisłe współdziałanie z COBORU celem ukierunkowania na odmiany o najlepszej jakości dla przemysłu i producentów, np. poprzez rozważenie możliwości poprawy systemu badań PDO oraz udoskonalenia list odmian zalecanych.

Agnieszka Słodowa

W numerze

- Współpraca nauki i praktyki na rzecz poprawy sytuacji na rynku nasion rzepaku .....str. 1
- Podatek od tłuszczów receptą na otyłość? .....str. 2
- Więcej oleistych na świecie .....str. 2
- Rząd przyjął projekt wprowadzenia B7 .....str. 3
- Polski Rynek Biopaliw - po debacie .....str. 3
- Notowania .....str. 4

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju

ul. Grzybowska 2 lok. 49
00-131 Warszawa
tel. : 223130788
fax: 224363966
e-mail: biuro@pspo.com.pl
www.pspo.com.pl

Oil Express

Kierownik projektu: Ewa Myśliwiec
Redakcja: Agnieszka Słodowa
Zdjęcia: własne, freefoto.com

Podpisanie Porozumienia. Od lewej: R. Białachowski i J. Młodecki – KZPR, prof. E. S. Gacek – COBORU, R. Rybacki i L. Kempczyński – PSPO

Fot. J. Pluto

Podatek od tłuszczów receptą na otyłość?

Coraz więcej państw na całym świecie rozważa wprowadzenie podatku od „niezdrowej” żywności utożsamianej głównie z wysokokalorycznymi słodyczami czy produktami typu fast-food.

Uważa się bowiem, że dodatkowa opłata do pewnych grup artykułów spożywczych może doprowadzić do ograniczenia ich konsumpcji oraz zmiany nawyków żywieniowych konsumentów, a dzięki temu pomóc walczyć z epidemią otyłości.

Pojawiają się również pomysły, żeby wpłynąć na zmniejszenie zawartości w produktach spożywczych nasyconych kwasów tłuszczowych (SAFA) czy tłuszczów trans (TFA).

W Danii od 1 października br. ma obowiązywać podatek w wysokości ok. 2 € / kg SAFA dla produktów zawierających więcej niż 2,3% tych kwasów.

Jednak duńskie rozwiązanie nie jest spójne z działaniami Komisji Europejskiej, która kończy proces tworzenia przepisów określających zasady etykietowania żywności.

Nowe regulacje mają na celu zapewnienie konsumentom dostępu do informacji o składzie danego produktu, a poprzez to umożliwienie dokonania świadomego wyboru.

Faktem jest gwałtownie wzrastająca liczba osób z nadwagą i cierpiących na otyłość oraz wynikające z tego komplikacje społeczne.

Miarą niebezpieczeństwa jakie niesie za sobą otyłość jest podwyższone ryzyko wystąpienia wielu chorób, m.in.: układu sercowo-naczyniowego, cukrzycy typ 2, czy nowotworów, które prowadzą do zwiększenia kosztów opieki zdrowotnej.

Jednak wyższe opodatkowanie niektórych artykułów spożywczych bez zmiany świadomości konsumentów oraz zachęcenia do aktywności fizycznej nie wpłynie na poprawę ich zdrowia.

Przyczyną nadwagi nie jest niska cena hamburgera, ale zwykle brak chęci zdrowego odżywiania.

Agnieszka Słodowa

Więcej oleistych na świecie

Prognozy wzrostu produkcji surowców oleistych na świecie w tym soi wg Oil World potwierdzają prognozy USDA.

Oil World w połowie kwietnia br. zwiększył prognozy zbiorów 7 podstawowych surowców oleistych o 3 mln ton do 438,3 mln ton wobec 25 marca br.

Największy przyrost prognoz dotyczy soi, której produkcja prawdopodobnie osiągnie w sezonie 2010/11 rekordowe 261,3 mln ton, czyli 1,5 mln ton więcej niż sezon wcześniej dzięki wzrostowi prognoz produkcji w Ameryce Południowej do 134,3 mln ton.

Oil World przeszacował w górę prognozy zbiorów słonecznika w sezonie 2010/11 do 32,9 mln ton (+0,2 mln ton) co oznacza prawie tyle samo co sezon wcześniej. Zwiększono szacunki zbiorów dla Ukrainy do rekordowego poziomu 7,9 mln ton wobec 7,3 mln ton sezon wcześniej oraz dla ale zmniejszono

szacunki dla Rosji do 5,5 mln ton wobec 6,6 mln ton. Zbiory słonecznika w Argentynie szacowane są na najwyższym poziomie od 3 lat i osiągnęły 3,4 mln ton (+0,8 mln ton).

Dzięki wzrostowi zasiewów w Rosji, Ukrainie, Rumunii, na Węgrzech i Bułgarii poprawiają się perspektywy wzrostu produkcji od września 2011 roku, zatem światowe zbiory słonecznika mogą wzrosnąć o 2 mln ton. Oznaczałoby to przekroczenie rekordowego poziomu 34,7 mln ton w sezonie 2008/09.

Światowa produkcja rzepaku w sezonie 2010/11 może się zmniejszyć do 58,8 mln ton z 60,5 mln ton sezon wcześniej. Wczesne prognozy dla nowego sezonu 2011/12 przewidują jednak wzrost produkcji na Ukrainie z 1,5 do 1,9 mln ton.

Perspektywy dla UE są mniej optymistyczne, bowiem straty mrozowe spowodowały, że spodziewany jest spadek

produkcji w Niemczech, Polsce, Rumunii i kilku innych krajach. Wzrost dotyczy Francji dzięki 4% wzrostowi areалу do 1,52 mln ha (najwięcej od 4 lat).

PSPPO na podst. FAMMU/FAPA za Oil World

Produkcja 7 oleistych na świecie (mln ton)

	08/09	09/10	10/11p	Zmiana %
Soja	211,3	259,8	261,3	0,6
Rzepak	58,3	60,5	58,8	-2,8
Bawełna	41,1	38,8	43,6	12,4
Słonecznik	34,7	32,9	32,9	0
Orzeszki ziemne	24,7	23,4	24,0	2,6
Palma oleista	11,6	11,7	12,4	6,0
Kopra	5,3	5,8	5,2	-10,3
ogółem	387,1	433,0	438,3	1,2

Źródło: FAMMU/FAPA za Oil World, p- prognoza

Rząd przyjął projekt wprowadzenia B7

Rząd przyjął projekt nowelizacji ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw przedłożony przez ministra gospodarki.

Projekt ustawy wdraża niektóre rozwiązania dyrektywy RED 2009/30/WE, która m.in. daje możliwość dodawania większej niż dotychczas ilości biokomponentów do paliw ciekłych.

Nowelizacja wprowadza jednak tylko olej napędowy zawierający do 7 % objętościowo estrów (tzw. paliwo B7), a nie jak wcześniej proponowano definicję benzyn i oleju o zawartości biokomponentów do 10 %.

Odstępstwa od założeń dokonano w toku rozpatrywania projektu ustawy przez Radę Ministrów.

Dotychczas, olej napędowy mógł zawierać estry w ilości do 5 % objętościowo.

Nowe przepisy mają ułatwić przedsiębiorcom zrealizowanie Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW), czyli minimalnego udziału biokomponentów

i innych paliw odnawialnych w ogólnej ilości paliw i biopaliw ciekłych zużywanych w ciągu roku kalendarzowego w transporcie.

Projekt nakłada także na przedsiębiorców wprowadzających paliwa ciekłe do obrotu, obowiązek zamieszczenia na stacjach paliwowych czytelnych informacji dotyczących zawartości biokomponentów w paliwach ciekłych

Ponadto, nowelizacja umożliwia zmniejszenie wysokości NCW dla podmiotów, które wykorzystwały w danym roku nie mniej niż 70 % biokomponentów wytworzonych przez wytwórców z surowców rolniczych z gospodarstwa rolnego położonego na obszarze UE lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu na podstawie umowy kontraktacji zawartej między producentem rolnym prowadzącym to gospodarstwo a wytwórcą lub pośrednikiem lub biomasy pozyskiwanej na podstawie umowy dostawy.

Uważa się, że rozszerzenie wymogu dotyczącego sposobu zaopatrywania się

w surowiec na potrzeby wytwarzania biokomponentów również na producentów paliw należy uznać jako pierwszy krok gwarantujący ostatecznie zrównoważony charakter zarówno produkcji, jak i konsumpcji biokomponentów i biopaliw przeznaczonych do realizacji NCW.

W uzasadnieniu projektu ustawy można także przeczytać, że mimo wprowadzenia w ramach przepisów dyrektywy 2009/28/WE wymogu weryfikowania kryteriów zrównoważonego rozwoju, do dnia dzisiejszego w Polsce nie zostały jeszcze wprowadzone niezbędne do tego celu systemy certyfikacji surowców rolniczych i biomasy.

Jest to tłumaczone tym, że opracowanie i skuteczne wdrożenie w życie systemów certyfikacji jest procesem niezwykle skomplikowanym i wymaga czasu.

Podkreślono również, że nie należy się spodziewać poprawy sytuacji w tym zakresie w krótkim czasie.

Agnieszka Słodowa

Polski Rynek Biopaliw - po debacie

Problemy z przeniesieniem unijnego prawodawstwa na polski grunt i perspektywy rysujące się przed polskim rynkiem biopaliw zdominowały dyskusję podczas IV Spotkania Branży Petrochemicznej „Polski Rynek Biopaliw - Debata 2011”.

Polskie Stowarzyszenie Producentów Oleju było partnerem wydarzenia, w którym 13-14 kwietnia br. w Bronisławowie (woj. łódzkie) wzięło udział ponad 130 osób.

Celem organizatorów spotkania było stworzenie okazji do dyskusji specjalistów na temat najważniejszych problemów i wyzwań stojących przed branżą biopaliw w Polsce.

Spotkanie zorganizowane przez firmę doradczą e-petrol.pl, odbyło się w ważnym dla całego polskiego rynku paliw alternatywnych momencie.

Likwidacja ulg akcyzowych dla dodawanych do paliw estrów i etanolu i opracowywana nowelizacja prawa w zakresie dopuszczalnych poziomów biokomponentów w benzynie i oleju napędowym, to zmiany, które mogą okazać się rewolucyjne dla biopaliwowej branży.

Gorącą dyskusję wywoływały ponadto problemy z wypełnieniem rosnącego co roku Narodowego Celu Wskaźnikowego

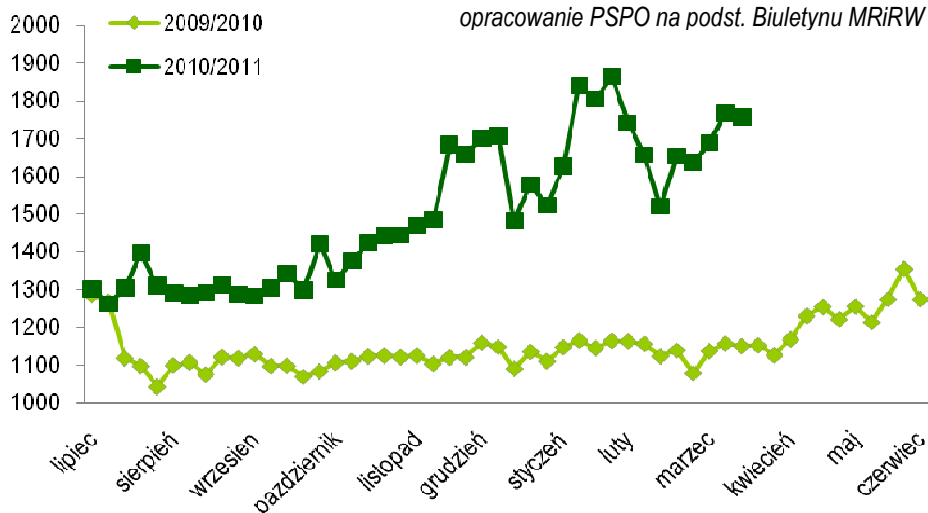
**Polski Rynek
Biopaliw Debata**

(NCW) oraz braku polskiego systemu certyfikacji dla biopaliw, uwzględniającego kryteria zrównoważonego rozwoju.

PSPO na podst. e-petrol.pl

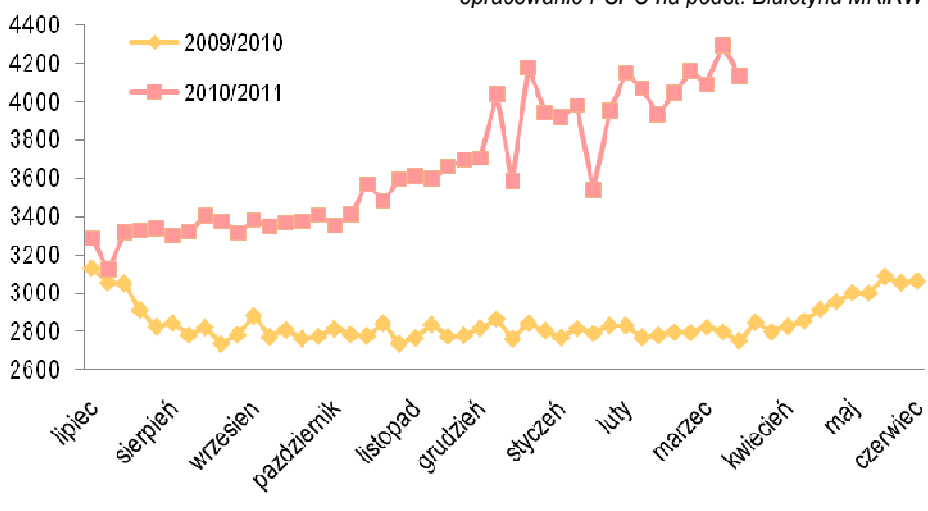
Ceny nasion rzepaku w Polsce [PLN/t]

opracowanie PSPO na podst. Biuletynu MRiRW

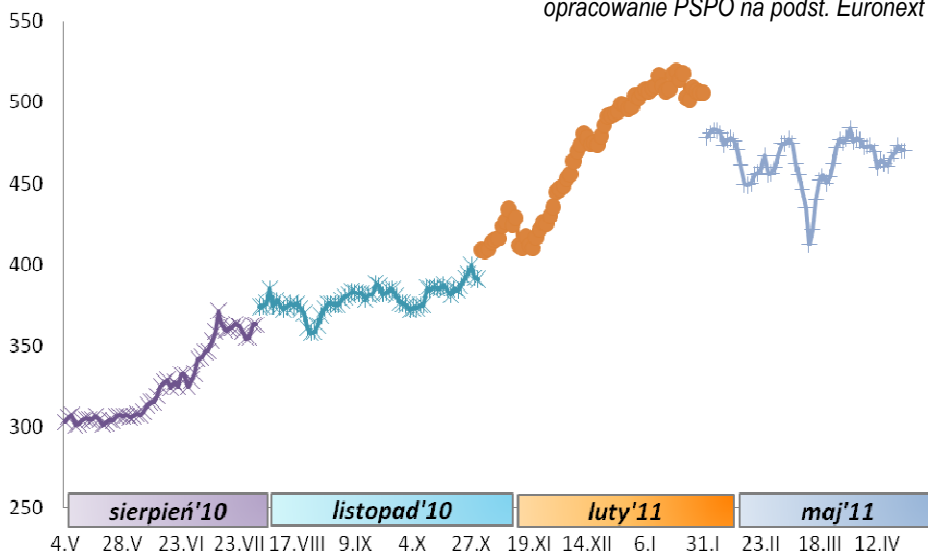
Ceny oleju rzepakowego w Polsce [PLN/t]

opracowanie PSPO na podst. Biuletynu MRiRW

Notowania MATIF na rzepak FOB [EUR/t]

opracowanie PSPO na podst. Euronext

Średnie ceny produktów rzepakowych w Polsce 11 – 17 IV wg MRiRW

Produkt	Cena netto [PLN/t]	Zmiana [%]
Nasiona rzepaku	1756	-0,7
Olej rafinowany	4136	-3,7
Śruta rzepakowa	727	+0,8
Makuch	869	-1,3

Notowania MATIF na rzepak (FOB)

z dn. 27 IV wg Euronext

Dostawa	Cena [EUR/t]	Kurs EUR [PLN] (NBP)	Cena [PLN/t]
Maj'11	467,25	3,9421	1841,95
Sierpień'11	422,25		1664,55
Listopad'11	441,25		1739,45
Luty'12	441,25		1739,45

Notowania różne wg FAMMU/FAPA, Orlen, Rafineria Trzebinia, e-petrol.pl

Produkt	Jednostki	Cena
Nasiona rzepaku CIF Hamburg 14 IV	[USD/t]	692
Nasiona rzepaku Canola maj Winnipeg (WCE) 21 IV	[CAD/t]	578,5
Olej rzep. sur. FOB maj/lipiec Rotterdam 21 IV	[EUR/t]	995
BIO 100 PKN Orlen 28 IV	[PLN/m ³] netto	3598
BIO ON PKN Orlen 28 IV	[PLN/m ³] netto	3898
BIO 20, Rafineria Trzebinia 28 IV	[PLN/m ³] netto	3898

Średnie ogólnopolskie ceny detaliczne [PLN/l] wg e-petrol.pl

Data	Biodiesel	ON
2011-03-15	4,40	4,95
2011-03-22	4,30	4,99
2011-03-29	4,31	5,02
2011-04-05	4,35	5,04